

Stadsledningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-11-25
KS/2023:299

Svar på motion av Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning M:29/2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige förklarar motionen besvarad.

Sammanfattning

Samuel Klippfalk (KD) inkom med rubricerad motion till kommunfullmäktiges sammanträde den 30 oktober 2023. I motionen anges att den senaste bullermätningen genomfördes 2008, och sedan dess bor det 20 000 fler personer i kommunen. Sedan dess har flera stadsdelar vuxit fram, såsom Järvastaden, Ulriksdal och Frösunda. Andelen elbilar i trafiken har ökat kraftigt. Elbilarna avger mer buller när de framförs på de stora trafiklederna på grund av att de är tyngre än konventionella bilar, har bredare däck samt accelererar snabbare. Motionären föreslår kommunfullmäktige besluta att genomföra en ny bullerkartläggning för att därefter kunna sätta in bullerdämpande åtgärder.

Motionen är remitterad till tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och byggnadsnämnden för yttrande.

Samtliga nämnder är i sina yttranden positiva till att en ny bullerkartläggning tas fram.

Den senaste bullerkartläggningen av Solna stad genomfördes 2008 och sedan dess har antalet invånare i kommunen ökat och flera nya stadsdelar vuxit fram. Kartläggningen från 2008 innehåller därmed osäkerheter som äldre trafikdata och saknar information för nya stadsdelar samt i andra områden där förtätningar har gjorts under åren och har därför begränsningar i hur den kan användas.

Stadsledningsförvaltningen bedömer att en ny bullerkartläggning bör tas fram. Kommunstyrelsen har i budget för 2025 med inriktning för 2026-2027 tillförts medel i driftbudgeten för förbättrad stadsbyggnadsprocess inklusive ny översiktsplan. Arbetet med en ny översiktsplan påbörjas under 2025 och kommer att löpa under flera år. Att genomföra en ny bullerkartläggning ingår i som en del i arbetet med den nya översiktsplanen.

Med hänvisning till kommunstyrelsens arbete med ny översiktsplan inklusive bullerkartläggning, föreslår stadsledningsförvaltningen att motionen anses besvarad.

Handlingar

- Motion av Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning M:29/2023
- Tekniska nämndens yttrande över motion av Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning, inklusive protokollsutdrag
- Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande över motion av Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning, inklusive protokollsutdrag
- Byggnadsnämndens yttrande över motion av Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning, inklusive protokollsutdrag

Maria Rönnberg
Avdelningschef

Hanna Malm
Kvalificerad utredare

Beslutet expedieras till:
Kommunfullmäktige

Bakgrund

Tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och byggnadsnämnden har inkommit med yttranden.

Av nämndernas yttranden framgår sammanfattningsvis att buller är den miljöstörning som berör flest människor i Sverige. Vanliga källor till buller är väg-, spår- och flygtrafik, vilka kan orsaka höga ljudnivåer både inomhus och utomhus. Exponering av buller kan leda till negativa hälsoeffekter. Den nuvarande bullerkartläggningen av Solna genomfördes 2008 och sedan dess har antalet invånare i kommunen ökat, flera nya stadsdelar vuxit fram och trafikens storlek och sammansättning har förändrats.

För de kommunala vägarna är staden verksamhetsutövare och tekniska förvaltningen ansvarar för driften av dessa. För de statliga vägarna i Solna är Trafikverket verksamhetsutövare liksom för Ostkustbanan och Mälarbanan. För tunnelbana, Tvärbanan och Roslagsbanan är Storstockholms Lokaltrafik/Region Stockholm verksamhetsutövare.

Samtliga nämnders bedömning är att en ny bullerkartläggning bör tas fram. Detta baseras på att det finns ett behov av en aktuell bullerkartläggning, eftersom tidigare kartläggning är gammal och därmed innehåller osäkerheter såsom äldre trafikdata och den saknar information för nya stadsdelar samt befintliga miljöer där förtätningar har gjorts. Den har därför begränsningar i hur den kan användas.

Stadsledningsförvaltningens synpunkter

Stadsledningsförvaltningen instämmer i nämndernas yttranden.

Den senaste bullerkartläggningen av Solna stad genomfördes 2008 och sedan dess har antalet invånare i kommunen ökat och flera nya stadsdelar vuxit fram. Karteringen från 2008 innehåller därmed osäkerheter som äldre trafikdata och saknar information för nya stadsdelar samt i andra områden där förtätningar har gjorts under åren och har därför begränsningar i hur den kan användas.

Enligt stadsledningsförvaltningens bedömning, liksom de berörda nämndernas, finns det fler aspekter som talar för att ta fram en ny bullerkartläggning. Bland annat skulle en ny bullerkartläggning ge ett underlag för verksamhetsutövaren att använda i arbetet med att strategiskt genomföra åtgärder för minskad bullerstörning. Den skulle även utgöra en del i bedömningen om olägenhet för människors hälsa förekommer i till exempel bostäder eller offentliga lokaler vid inkommande klagomål. En aktuell bullerkartläggning utgör ett underlag för översiktlig planering samt i det inledande detaljplanearbetet och kan möjliggöra för aktörer att enklare ta fram förslag på ny bebyggelse.

Stadsledningsförvaltningen bedömer att en ny bullerkartläggning bör tas fram, trots att staden inte är skyldig att göra en kartläggning utifrån EU:s bullerdirektiv och att tillkommande bebyggelse har genomgått separat bullerkartläggning i samband med detaljplanearbete.

Kommunstyrelsen har i budget för 2025 med inriktning för 2026-2027 tillförts medel i driftbudgeten för förbättrad stadsbyggnadsprocess inklusive ny översiktsplan. Arbetet med en ny översiktsplan påbörjas under 2025 och kommer att löpa under flera år. Att genomföra en ny bullerkartläggning ingår i som en del i arbetet med den nya översiktsplanen.

Med hänvisning till kommunstyrelsens arbete med ny översiktsplan inklusive bullerkartläggning, föreslår stadsledningsförvaltningen att motionen anses besvarad.

Motion om att genomföra en ny bullerkartläggning

En stor del av Solnas yta utgörs av infrastruktur och trafikrelaterade verksamheter, och trafikbelastningen är hög. En stor del av trafiken är genomfartstrafik till följd av att de stora statliga vägarna Europavägarna E4, E20 och E18 genomkorsar staden. På de mest belastade statliga respektive kommunala vägarna uppgår det maximala antalet fordon per dygn till 133 000 (E4), 37 000 (Frösundaleden) och 28 000 (Enköpingsvägen).

Trafikbuller har negativa effekter på hälsan, såsom ökad stress, ökad risk för hjärt- och kärlsjukdomar och ökad risk för tidigare död. Kristdemokraterna vill att Solna ska vara en trivsamt stad där man känner sig hemma. Vi vill genomföra en ny bullerkartläggning och på så sätt få aktuell data på vilka områden som är drabbade av trafikbuller.

Den senaste bullermätningen genomfördes 2008, och sedan dess bor det 20 000 fler personer i kommunen. Sedan dess har flera stadsdelar vuxit fram, såsom Järvastaden, Ulriksdal och Frösunda. Andelen elbilar i trafiken har ökat kraftigt. Elbilarna avger mer buller när de framförs på de stora trafiklederna på grund av att de är tyngre än konventionella bilar, har bredare däck samt accelererar snabbare.

En rapport om bullerstörningar i Bergshamra, Ritorp och Frösunda avrapporterades till kommunstyrelsen 2019. Dock var den avgränsad och täckte inte hela kommunen.

Med en ny bullermätning får Solna stad en samlad och aktuell bild av problematiken i hela Solna, och kan därefter sätta in bullerbekämpande åtgärder, i form av bl.a. bullerplank. I Solna finns bostadshus som ligger direkt mot stora vägar utan något som helst bullerskydd.

För att göra denna kartläggning avsätter Kristdemokraterna pengar i vår skuggbudget.

Jag föreslår därför kommunfullmäktige besluta

Att genomföra en ny bullerkartläggning för att därefter kunna sätta in bullerdämpande åtgärder.

Samuel Klippfalk
Kristdemokraterna

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

§ 6

Yttrande över motion av Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra en ny bullerkartläggning (MHN/2023:40)

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens yttrande över motion för vidare hantering i kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har mottagit en motion från Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning. Motionen har skickats vidare till tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och byggnadsnämnden för yttrande.

Buller är den miljöstörning som berör flest människor i Sverige. Vanliga källor till buller är väg-, spår- och flygtrafik. Buller från vägtrafik, men även från spår-, flyg- och båttrafik, kan orsaka höga ljudnivåer både inomhus och utomhus. Exponering av buller kan leda till negativa hälsoeffekter.

Den nuvarande bullerkartläggningen av Solna genomfördes 2008 och sedan dess har antalet invånare i kommunen ökat och flera nya stadsdelar vuxit fram.

För de kommunala vägarna är staden verksamhetsutövare och tekniska förvaltningen ansvarar för driften av dessa. För de statliga vägarna i Solna är Trafikverket verksamhetsutövare liksom för Ostkustbanan och Mälärbanan. För tunnelbana, Tvärbanan och Roslagsbanan är Storstockholms Lokaltrafik/Region Stockholm verksamhetsutövare.

Förvaltningens bedömning är att en ny bullerkartläggning bör tas fram:

- Det finns ett behov av en aktuell bullerkartläggning eftersom tidigare kartläggning är gammal och därmed innehåller osäkerheter och saknar information för nya stadsdelar samt befintliga miljöer där förtätningar har gjorts. Den har därför begränsningar i hur den kan användas.
- För att kunna sätta korrekt budget och personella resurser för uppdraget behöver omfattning och ambitionsnivå fastslås.

Yttrande över motion från Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens yttrande över motion för vidare hantering i kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har mottagit en motion från Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning. Motionen har skickats vidare till tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och byggnadsnämnden för yttrande.

Buller är den miljöstörning som berör flest människor i Sverige. Vanliga källor till buller är väg-, spår- och flygtrafik. Buller från vägtrafik, men även från spår-, flyg- och båttrafik, kan orsaka höga ljudnivåer både inomhus och utomhus. Exponering av buller kan leda till negativa hälsoeffekter.

Den nuvarande bullerkartläggningen av Solna genomfördes 2008 och sedan dess har antalet invånare i kommunen ökat och flera nya stadsdelar vuxit fram.

För de kommunala vägarna är staden verksamhetsutövare och tekniska förvaltningen ansvarar för driften av dessa. För de statliga vägarna i Solna är Trafikverket verksamhetsutövare liksom för Ostkustbanan och Mäljarbanan. För tunnelbana, Tvärbanan och Roslagsbanan är Storstockholms Lokaltrafik/Region Stockholm verksamhetsutövare.

Förvaltningens bedömning är att en ny bullerkartläggning bör tas fram:

- Det finns ett behov av en aktuell bullerkartläggning eftersom tidigare kartläggning är gammal och därmed innehåller osäkerheter och saknar information för nya stadsdelar samt befintliga miljöer där förtätningar har gjorts. Den har därför begränsningar i hur den kan användas.
- För att kunna sätta korrekt budget och personella resurser för uppdraget behöver omfattning och ambitionsnivå fastslås.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har mottagit en motion från Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning. Motionen har skickats vidare till tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och byggnadsnämnden för yttrande. Samhällsbyggnadsförvaltningens miljöavdelning (fortsättningsvis förvaltningen) har gjort en bedömning av behovet av uppdaterad bullerkartläggning vilket framgår av denna tjänsteskrivelse.

Buller är den miljöstörning som berör flest människor i Sverige. Vanliga källor till buller är väg-, spår- och flygtrafik. Buller från vägtrafik, men även från spår-, flyg- och båttrafik, kan orsaka höga ljudnivåer både inomhus och utomhus. Exponering av buller kan leda till negativa hälsoeffekter. På kort sikt kan buller leda till allmän störning (att man känner irritation eller oro på grund av ett ljud), koncentrationssvårigheter och sömnstörningar. På längre sikt kan risken för hjärt- och kärlsjukdom, metabola sjukdomar och psykisk ohälsa öka. För barn och unga finns en särskild risk för koncentrationssvårigheter och inlärningsproblem vid exponering av buller i hemmet eller i skolmiljön. Sjuka och människor med skift- och nattarbete är andra grupper som kan vara extra känsliga för bullerstörningar. Källa; Hälsoeffekter av buller (naturvardsverket.se).

Den nuvarande bullerkartläggningen av Solna genomfördes 2008 och sedan dess har antalet invånare i kommunen ökat och flera nya stadsdelar vuxit fram. Det framförs i motionen att andelen elbilar i trafiken har ökat kraftigt och att elbilarna avger mer buller på grund av att de är tyngre än konventionella bilar, har bredare däck samt accelererar snabbare. I motionen framförs vidare att med en ny bullermätning får Solna stad en samlad och aktuell bild av problematiken i hela Solna, och kan därefter sätta in bullerbekämpande åtgärder, i form av bl.a. bullerplank. I Solna finns bostadshus som ligger direkt mot stora vägar utan något som helst bullerskydd.

Då ordet bullermätning används flera gånger i motionen vill förvaltningen informera om att en bullerkartläggning görs genom beräkningar och inte genom mätningar. Detta för att beräkningsmodeller ger säkrare kartläggning av stora ytor, medan mätningar bara kan ses som stickprov. Vid genomförandet av en bullerkartläggning beräknas bullernivåer utifrån bland annat trafikmängder, andel tung trafik och topografi. EU har infört gemensamma metoder för hur kartläggningarna ska genomföras i medlemsländerna.

För de kommunala vägarna är staden verksamhetsutövare och tekniska förvaltningen ansvarar för driften av dessa. För de statliga vägarna i Solna är Trafikverket verksamhetsutövare liksom för Ostkustbanan och Mäljarbanan. För tunnelbana, Tvärbanan och Roslagsbanan är Storstockholms Lokaltrafik/Region Stockholm verksamhetsutövare. För att få en heltäckande bullerkartläggning behöver alla väg- och spåranläggningar tas med i beräkningarna. Det behöver även diskuteras huruvida flygtrafik, inklusive helikopter, ska inkluderas.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning och det som enligt förvaltningen talar för genomförandet av en ny bullerkartläggning framgår av punkterna nedan.

- Stora delar av Solna har karaktär av storstad och kan likställas med den angränsande Stockholms innerstad. Stockholms stad omfattas av kravet på bullerkartläggning enligt EU:s direktiv.
- Det finns ett behov av en aktuell bullerkartläggning eftersom tidigare kartläggning är gammal och därmed innehåller osäkerheter och saknar information för nya stadsdelar samt befintliga miljöer där förtätningar har gjorts. Den har därför begränsningar i hur den kan användas.
- En ny bullerkartläggning ger ett underlag för verksamhetsutövaren att använda i arbetet med att strategiskt genomföra åtgärder för minskad bullerstörning.
- En aktuell bullerkartläggning utgör en del i bedömningen om olägenhet för människors hälsa förekommer i tex bostäder eller offentliga lokaler vid inkommande klagomål.
- En aktuell bullerkartläggning utgör ett underlag för översiktlig planering samt i det inledande detaljplanarbetet. I det fall översiktsplanen ska uppdateras behövs en ny bullerkartläggning som underlag inför detta arbete.
- För att kunna sätta en korrekt budget för uppdraget behöver omfattning och ambitionsnivå fastslås. Förvaltningen anser att bullerkartläggningen ska vara interaktiv och vara i 3D. Ljudnivå vid fasad ska kunna utläsas. Bullerkartan ska kunna uppdateras.
- Utöver de kommunala vägarna behöver Trafikverkets väg- och spåranläggning liksom flygtrafiken inkluderas för att få en fullständig bild av bullernivåer inom staden.
- Då tekniska nämnden är den nämnd som har ansvaret för driften av de kommunala vägarna kan det vara lämpligt att de i sin roll som verksamhetsutövare tar ett stort ansvar för framtagandet av en ny bullerkartläggning.

Det som enligt förvaltningens bedömning talar emot behovet av en ny framgår av punkterna nedan.

- Trafikmängderna har inte ökat i den befintliga staden och bullernivåerna har därmed mest troligt inte heller ökat. Det krävs en stor förändring i trafikmängder och andelen tung trafik för att det ska påverka ljudnivåerna.
- De nya stadsdelar som har tillkommit som inte omfattas av tidigare kartläggning är planerade för att inte störas av ljud och består av byggnader med bättre ljudisolering.
- Staden är inte skyldig att göra en bullerkartläggning utifrån EUs bullerdirektiv även om staden närmar sig det invånarantal (100 000 inv.) där ett krav finns.
- Den befintliga kartläggningen tillsammans med inhämtad kunskap från nybyggnationer räcker oftast som översiktligt beslutsunderlag, om än med allt större osäkerhet i takt med att Solna växer.

Sammantaget är förvaltningens bedömning att fördelarna med en uppdaterad bullerkartläggning väger tyngre än argumenten emot en sådan.

Förutsättningar för framtagandet

Förvaltningen anser att nedanstående punkter också är viktiga i sammanhanget.

- För att kunna sätta korrekt budget och personella resurser för uppdraget behöver omfattning och ambitionsnivå fastslås. Även om arbetet görs med hjälp av konsult behöver personella resurser avsättas inom staden. För att ta fram underlag till konsult, att lämna synpunkter på leverans samt förvalta det data som lämnas krävs en intern bemanning.
- Det kan finnas svårigheter att i arbetet utgå från den tidigare kartläggningen och uppdatera denna. Mest effektivt och för bästa resultat är det troligen bäst att ta fram en helt ny kartläggning från grunden. EU har infört gemensamma metoder för hur kartläggningarna ska genomföras och dessa bör följas vid genomförandet av ny kartläggning.
- Om en ny bullerkartläggning ska göras anser förvaltningen att ett stort ansvar för uppdraget ska läggas på tekniska nämnden. Dels för att tekniska nämnden är verksamhetsutövare för de kommunala vägarna, dels för att tekniska förvaltningen har det underlag som behövs för att ta fram kartläggningen.

Handlingar

- Motion från Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning daterad 30 oktober 2023.

Annelie Lindahl Stam
Enhetschef

Karolina Ernarp
Biträdande förvaltningschef

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen

Tekniska nämnden**§ 12****Yttrande över motion från Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning (TND/2023:189)****Beslut**

Tekniska nämnden godkänner förvaltningens yttrande över motion för vidare hantering i kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har mottagit en motion från Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning. Motionen har skickats vidare till tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och byggnadsnämnden för yttrande.

Buller är den miljöstörning som berör flest människor i Sverige. Vanliga källor till buller är väg-, spår- och flygtrafik, vilka kan orsaka höga ljudnivåer både inomhus och utomhus. Exponering av buller kan leda till negativa hälsoeffekter.

Den nuvarande bullerkartläggningen av Solna genomfördes 2008 och sedan dess har antalet invånare i kommunen ökat, flera nya stadsdelar vuxit fram och trafikens storlek och sammansättning har förändrats.

För de kommunala vägarna är staden, genom dess tekniska nämnd, väghållare och verksamhetsutövare. I väghållarskapet ingår drift av vägarna samt att hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen, såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. För de statliga vägarna i Solna liksom för Ostkustbanan och Mälarbanan är Trafikverket verksamhetsutövare. För tunnelbana, Tvärbanan och Roslagsbanan är Storstockholms Lokaltrafik/Region Stockholm verksamhetsutövare.

Förvaltningens bedömning är att en ny bullerkartläggning bör tas fram. Detta baseras på att det finns ett behov av en aktuell bullerkartläggning, eftersom tidigare kartläggning är gammal och därmed innehåller osäkerheter såsom äldre trafikdata och den saknar information för nya stadsdelar samt befintliga miljöer där förtätningar har gjorts. Den har därför begränsningar i hur den kan användas.

Budgeterade medel för att göra en ny bullerkartläggning finns inte för 2024. Om en ny bullerkartläggning initieras behöver det vara tydligt vilken nämnd som ansvarar för detta samt att denna tilldelas tillräckliga medel. För att kunna sätta en korrekt budget och personella resurser för uppdraget behöver omfattning och ambitionsnivå fastslås.

Tekniska förvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-01-26
TND/2023:189

Yttrande över motion från Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning

Förslag till beslut

Tekniska nämnden godkänner förvaltningens yttrande över motion för vidare hantering i kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har mottagit en motion från Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning. Motionen har skickats vidare till tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och byggnadsnämnden för yttrande.

Buller är den miljöstörning som berör flest människor i Sverige. Vanliga källor till buller är väg-, spår- och flygtrafik, vilka kan orsaka höga ljudnivåer både inomhus och utomhus. Exponering av buller kan leda till negativa hälsoeffekter.

Den nuvarande bullerkartläggningen av Solna genomfördes 2008 och sedan dess har antalet invånare i kommunen ökat, flera nya stadsdelar vuxit fram och trafikens storlek och sammansättning har förändrats.

För de kommunala vägarna är staden, genom dess tekniska nämnd, väghållare och verksamhetsutövare. I väghållarskapet ingår drift av vägarna samt att hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen, såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. För de statliga vägarna i Solna liksom för Ostkustbanan och Mälarbanan är Trafikverket verksamhetsutövare. För tunnelbana, Tvärbanan och Roslagsbanan är Storstockholms Lokaltrafik/Region Stockholm verksamhetsutövare.

Förvaltningens bedömning är att en ny bullerkartläggning bör tas fram. Detta baseras på att det finns ett behov av en aktuell bullerkartläggning, eftersom tidigare kartläggning är gammal och därmed innehåller osäkerheter såsom äldre trafikdata och den saknar information för nya stadsdelar samt befintliga miljöer där förtätningar har gjorts. Den har därför begränsningar i hur den kan användas.

Budgerade medel för att göra en ny bullerkartläggning finns inte för 2024. Om en ny bullerkartläggning initieras behöver det vara tydligt vilken nämnd som ansvarar för detta samt att denna tilldelas tillräckliga medel. För att kunna sätta en korrekt budget och personella resurser för uppdraget behöver omfattning och ambitionsnivå fastslås.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har mottagit en motion från Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning. Motionen har skickats vidare till tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och byggnadsnämnden för yttrande. Tekniska förvaltningen (fortsättningsvis förvaltningen) har gjort en bedömning av behovet av uppdaterad bullerkartläggning vilket framgår av denna tjänsteskrivelse.

Buller är den miljöstörning som berör flest människor i Sverige. Vanliga källor till buller är väg-, spår- och flygtrafik, vilka kan orsaka höga ljudnivåer både inomhus och utomhus. Exponering av buller kan leda till negativa hälsoeffekter.

Den nuvarande bullerkartläggningen av Solna genomfördes 2008 och sedan dess har antalet invånare i kommunen ökat, flera nya stadsdelar vuxit fram och trafikens storlek och sammansättning har förändrats.

För de kommunala vägarna är staden, genom dess tekniska nämnd, väghållare och verksamhetsutövare. I väghållarskapet ingår drift av vägarna samt att hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen, såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. För de statliga vägarna i Solna liksom för Ostkustbanan och Mäljarbanan är Trafikverket verksamhetsutövare. För tunnelbana, Tvärbanan och Roslagsbanan är Storstockholms Lokaltrafik/Region Stockholm verksamhetsutövare. Åtgärder kopplade till överskridande av riktvärden för buller ligger hos respektive verksamhetsutövare.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att en ny bullerkartläggning bör tas fram. Detta baseras på följande punkter:

- Det finns ett behov av en aktuell bullerkartläggning eftersom tidigare kartläggning är gammal och därmed innehåller osäkerheter och saknar information för nya stadsdelar samt befintliga miljöer där förtätningar har gjorts och trafikens storlek och sammansättning har förändrats. Att basera åtgärder utifrån den nuvarande bullerkartläggningen är därmed förenat med stora osäkerheter då den har begränsningar i hur den kan användas.
- En ny bullerkartläggning ger ett underlag för verksamhetsutövaren att använda i arbetet med att strategiskt genomföra åtgärder för minskad bullerstörning.
- En aktuell bullerkartläggning utgör en del i bedömningen om olägenhet för människors hälsa förekommer i tex bostäder eller offentliga lokaler vid inkommande klagomål.
- En aktuell bullerkartläggning utgör ett underlag för översiktlig planering samt i det inledande detaljplanarbetet. I det fall översiktsplanen ska uppdateras behövs en ny bullerkartläggning som underlag inför detta arbete.

Det finns förvisso argument för att en ny bullerkartläggning inte behövs, men sammantaget anser förvaltningen att fördelarna överträffar nackdelarna. Argumenten för att en ny bullerkartläggning inte behövs grundar sig t.ex. i EU:s bullerdirektiv som säger att staden inte är skyldig att bullerkartlägga då invånarantalet understiger 100 000 invånare. Därutöver kan anges att tillkommande bebyggelse har genomgått separat bullerkartläggning i samband med detaljplanarbete och att bostäderna ska hålla en sådan standard att de inte bullerstörs.

Förutsättningar för framtagande av en ny bullerkartläggning

Budgeterade medel för att göra en ny bullerkartläggning finns inte för 2024. Om en ny bullerkartläggning initieras behöver det vara tydligt vilken nämnd som ansvarar för detta samt att denna tilldelas tillräckliga medel.

För att kunna sätta korrekt budget och personella resurser för uppdraget behöver omfattning och ambitionsnivå fastslås. Om arbetet görs med hjälp av konsult behöver personella resurser avsättas inom staden för att ta fram relevanta underlag. För att kartläggningen ska vara heltäckande behöver varje gatuavsnitt i staden få en uppskattad trafikmängd och sammansättning, vilket delvis utförs med hjälp av trafikmätningar och delvis estimeras av nyckelpersoner med rätt kompetens.

Resultatet av en ny bullerkartläggning behöver analyseras innan en handlingsplan för åtgärder tas fram, då flera verksamhetsutövers sammanlagda bullerkällor kan överskrida riktvärden men var för sig håller sig under denna nivå. Åtgärderna kan också få inverkan på stadsbilden (exv större bullerplank) och här behöver helhetsbedömningar göras förvaltningsövergripande. Slutligen är åtgärderna ofta förenat med kostnader och budget för detta måste således finnas.

Handlingar

Motion från Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning daterad 30 oktober 2023.

Catarina Ericsson
Förvaltningschef

David Nordin
Stadsmiljöchef

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen

Byggnadsnämnden**§ 15****Yttrande över motion av Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra en ny bullerkartläggning (BND/2023:192)****Beslut**

Byggnadsnämnden godkänner förvaltningens yttrande över motion för vidare hantering i kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har mottagit en motion från Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning. Motionen har skickats vidare till tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och byggnadsnämnden för yttrande.

Buller är den miljöstörning som berör flest människor i Sverige. Vanliga källor till buller är väg-, spår- och flygtrafik. Buller från vägtrafik, men även från spår-, flyg- och båttrafik, kan orsaka höga ljudnivåer både inomhus och utomhus. Exponering av buller kan leda till negativa hälsoeffekter.

Den nuvarande bullerkartläggningen av Solna genomfördes 2008 och sedan dess har antalet invånare i kommunen ökat och flera nya stadsdelar vuxit fram.

För de kommunala vägarna är staden verksamhetsutövare och tekniska förvaltningen ansvarar för driften av dessa. För de statliga vägarna i Solna är Trafikverket verksamhetsutövare liksom för Ostkustbanan och Mäljarbanan. För tunnelbana, Tvärbanan och Roslagsbanan är Storstockholms Lokaltrafik/Region Stockholm verksamhetsutövare.

Förvaltningen ser, med hänsyn till nuvarande karterings ålder och osäkerheter, positivt på att en ny bullerkartläggning tas fram men anser att syftet, tidpunkt för kartering, omfattning och struktur för karteringen förtydligas innan ett sådant arbete kan inledas.

Uppehåll i sammanträdet

Ordförande beslutar om uppehåll i sammanträdet kl.19:00.

Ordförande återupptar sammanträdet kl.19:09.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-02-21
BN/2023:192

Yttrande över motion från Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning

Förslag till beslut

Byggnadsnämnden godkänner förvaltningens yttrande över motion för vidare hantering i kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har mottagit en motion från Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning. Motionen har skickats vidare till tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och byggnadsnämnden för yttrande.

Buller är den miljöstörning som berör flest människor i Sverige. Vanliga källor till buller är väg-, spår- och flygtrafik. Buller från vägtrafik, men även från spår-, flyg- och båttrafik, kan orsaka höga ljudnivåer både inomhus och utomhus. Exponering av buller kan leda till negativa hälsoeffekter.

Den nuvarande bullerkartläggningen av Solna genomfördes 2008 och sedan dess har antalet invånare i kommunen ökat och flera nya stadsdelar vuxit fram.

För de kommunala vägarna är staden verksamhetsutövare och tekniska förvaltningen ansvarar för driften av dessa. För de statliga vägarna i Solna är Trafikverket verksamhetsutövare liksom för Ostkustbanan och Mälardalenbanan. För tunnelbana, Tvärbanan och Roslagsbanan är Storstockholms Lokaltrafik/Region Stockholm verksamhetsutövare.

Förvaltningen ser, med hänsyn till nuvarande karterings ålder och osäkerheter, positivt på att en ny bullerkartläggning tas fram men anser att syftet, tidpunkt för kartering, omfattning och struktur för karteringen förtydligas innan ett sådant arbete kan inledas.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har mottagit en motion från Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning. Motionen har skickats vidare till tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och byggnadsnämnden för yttrande. Samhällsbyggnadsförvaltningen har gjort en bedömning av behovet av uppdaterad bullerkartläggning vilket framgår av denna tjänsteskrivelse.

Buller är den miljöstörning som berör flest människor i Sverige. Vanliga källor till buller är väg-, spår- och flygtrafik. Buller från vägtrafik, men även från spår-, flyg- och båttrafik, kan orsaka höga ljudnivåer både inomhus och utomhus. Exponering av buller kan leda till negativa hälsoeffekter. På kort sikt kan buller leda till allmän störning (att man känner irritation eller oro på grund av ett ljud), koncentrationssvårigheter och sömnstörningar. På längre sikt kan risken för hjärt- och kärlsjukdom, metabola sjukdomar och psykisk ohälsa öka. För barn och unga finns en särskild risk för koncentrationssvårigheter och inlärningsproblem vid exponering av buller i hemmet eller i skolmiljön. Sjuka och människor med skift- och nattarbete är andra grupper som kan vara extra känsliga för bullerstörningar. Källa; Hälsoeffekter av buller (naturvardsverket.se).

Den nuvarande bullerkartläggningen av Solna genomfördes 2008 och sedan dess har antalet invånare i kommunen ökat och flera nya stadsdelar vuxit fram. Det framförs i motionen att andelen elbilar i trafiken har ökat kraftigt och att elbilarna avger mer buller på grund av att de är tyngre än konventionella bilar, har bredare däck samt accelererar snabbare. I motionen framförs vidare att med en ny bullermätning får Solna stad en samlad och aktuell bild av problematiken i hela Solna, och kan därefter sätta in bullerbekämpande åtgärder, i form av bl.a. bullerplank. I Solna finns bostadshus som ligger direkt mot stora vägar utan något som helst bullerskydd.

Då ordet bullermätning används flera gånger i motionen vill förvaltningen informera om att en bullerkartläggning görs genom beräkningar och inte genom mätningar. Detta för att beräkningsmodeller ger säkrare kartläggning av stora ytor, medan mätningar bara kan ses som stickprov. Vid genomförandet av en bullerkartläggning beräknas bullernivåer utifrån bland annat trafikmängder, andel tung trafik och topografi. EU har infört gemensamma metoder för hur kartläggningarna ska genomföras i medlemsländerna.

För de kommunala vägarna är staden verksamhetsutövare och tekniska förvaltningen ansvarar för driften av dessa. För de statliga vägarna i Solna är Trafikverket verksamhetsutövare liksom för Ostkustbanan och Mäljarbanan. För tunnelbana, Tvärbanan och Roslagsbanan är Storstockholms Lokaltrafik/Region Stockholm verksamhetsutövare. För att få en heltäckande bullerkartläggning behöver alla väg- och spåranläggningar tas med i beräkningarna. Det behöver även diskuteras huruvida flygtrafik, inklusive helikopter, ska inkluderas. Huruvida industribuller och markbuller från Bromma flygplats ska omfattas är även de frågor som behöver klargöras.

Sen den förra bullerkarteringen togs fram har teknologin och möjligheten att redovisa bullerinformation utvecklats. Till exempel har staden idag god tillgång till 3D-data över staden vilket innebär att det finns förutsättningar att kartera och presentera resultatet på ett annat sätt än vad som gjordes 2008. Inför framtagandet av en ny bullerkartering behöver det klargöras för vem den nya karteringen görs och utifrån det bestämmas hur den bäst ska utformas.

Förvaltningens bedömning

Det som enligt förvaltningens bedömning talar för en ny bullerkartläggning framgår av punkterna nedan.

- Det finns ett behov av en aktuell bullerkartläggning eftersom tidigare kartläggning är över 15 år gammal och därmed innehåller osäkerheter och saknar information för nya stadsdelar samt befintliga miljöer där förtätningar har gjorts. Den har därför begränsningar i hur den kan användas.
- En ny bullerkartläggning ger ett underlag för verksamhetsutövaren att använda i arbetet med att strategiskt genomföra åtgärder för minskad bullerstörning.
- En aktuell bullerkartläggning utgör en del i bedömningen om olägenhet för människors hälsa förekommer i tex bostäder eller offentliga lokaler vid inkommande klagomål.
- En aktuell bullerkartläggning utgör ett underlag för översiktlig planering samt i det inledande detaljplanarbetet. I det fall översiktsplanen ska uppdateras behövs en ny bullerkartläggning som underlag inför detta arbete.
- En aktuell bullerkartläggning möjliggör för individer att genomföra bättre grundade beslut vid t ex val av bostad eller skola/förskola.
- En aktuell bullerkartläggning kan möjliggöra för aktörer att enklare ta fram förslag på ny bebyggelse.

Det som enligt förvaltningens bedömning talar emot behovet av en ny bullerkartläggning framgår av punkterna nedan.

- Trafikmängderna har inte ökat i den befintliga staden och bullernivåerna har därmed mest troligt inte heller ökat. Det krävs en stor förändring i trafikmängder och andelen tung trafik för att det ska påverka ljudnivåerna.
- Staden är inte skyldig att göra en bullerkartläggning utifrån EUs bullerdirektiv även om staden närmar sig det invånarantal (100 000 inv.) där ett krav finns.
- Den befintliga kartläggningen tillsammans med inhämtad kunskap från exempelvis bullerutredningar framtagna vid detaljplanering i nybyggda områden räcker oftast som översiktligt beslutsunderlag, om än med allt större osäkerhet i takt med att Solna växer.

Sammantaget är förvaltningens bedömning att fördelarna med en uppdaterad bullerkartläggning väger tyngre än argumenten emot en sådan.

Förutsättningar för framtagandet

Förvaltningen anser att nedanstående punkter också är viktiga i sammanhanget.

- För att kunna sätta korrekt budget och personella resurser för uppdraget behöver omfattning och ambitionsnivå fastslås. Även om arbetet görs med hjälp av konsult behöver personella resurser avsättas inom staden. För att ta fram underlag till konsult, att lämna synpunkter på leverans samt förvalta det data som lämnas krävs en intern bemanning.
- För att kunna sätta en korrekt budget för uppdraget behöver omfattning och ambitionsnivå fastslås. Samhällsbyggnadsförvaltningens stadsutvecklingsavdelning anser att bullerkartläggningen bör vara interaktiv och vara i 3D om det vid fortsatt arbete bedöms vara ekonomiskt försvarbart.

- Det kan finnas svårigheter att i arbetet utgå från den tidigare kartläggningen och uppdatera denna. Mest effektivt och för bästa resultat är det troligen bäst att ta fram en helt ny kartläggning från grunden. EU har infört gemensamma metoder för hur kartläggningarna ska genomföras och dessa bör följas vid genomförandet av ny kartläggning.
- Om en ny bullerkartläggning ska göras anser förvaltningen att huvudansvaret för uppdraget ska läggas på tekniska nämnden. Dels för att tekniska nämnden är verksamhetsutövare för de kommunala vägarna, dels för att tekniska förvaltningen har det underlag som behövs för att ta fram kartläggningen.
- Utöver de kommunala vägarna behöver Trafikverkets väg- och spåranläggning liksom flygtrafiken inkluderas för att få en fullständig bild av bullernivåer inom staden.
- En analys bör göras innan karteringens genomförande, för att säkerställa att trafikmängderna som används som underlag inte påverkas tillfälligt av stora infrastrukturprojekt. Analysen bör även säkerställa att karteringen tidsmässigt anpassas så att den inte riskerar att snabbt bli inaktuell på grund av stora projekt som ligger nära i tiden.

Handlingar

- Motion från Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning daterad 30 oktober 2023.

Alexander Fagerlund
Enhetschef

Emelie Grind
Förvaltningschef

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen